

**Plantijn-Hogeschool van de
provincie Antwerpen
Bachelor in de chemie
(professioneel gerichte bachelor)**

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
3.1	Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
3.2	Werkwijze	6
3.3	Domeinspecifiek referentiekader	7
3.4	Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	7
4	Opleiding	9
5	Beoordeling	10
5.1	Doelstellingen opleiding	10
5.2	Programma	11
5.3	Inzet personeel	15
5.4	Voorzieningen	17
5.5	Interne kwaliteitszorg	18
5.6	Resultaten	20
6	Oordelen visitatiecommissie	21
7	Oordelen NVAO	22
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	23

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 9 december 2009 heeft Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen (PHS) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Bachelor in de chemie (professioneel gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de Vlaamse Hogescholenraad. De aanvraag is ontvangen op 10 december 2009.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de chemie (professioneel gerichte bachelor) van de Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

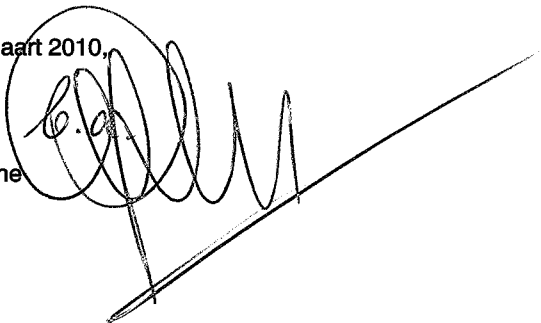
Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de chemie (professioneel gerichte bachelor) van de Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met volgende afstudeerrichtingen: Chemie, Biochemie, Procestechnologie, die te Antwerpen wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2010 - 2011 tot en met het einde van het academiejaar 2017 - 2018.

Den Haag 11 maart 2010,

Voor de NVAO,

Guido Langouche
Vicevoorzitter

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke at the end, positioned over the text 'Voor de NVAO,'.

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 9 december 2009 heeft Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in de chemie. De aanvraag is ontvangen op 10 december 2009.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: Vlaamse Hogescholenraad.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005).

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: Vlaamse Hogescholenraad

Visitatiecommissie:

Voorzitter en domeindeskundige:

- **Willy Van Herck**, gepensioneerd burgerlijk ingenieur scheikunde Bayer Antwerpen, als eindwerkbegeleider destijds verbonden aan verschillende hogescholen, visitatie-ervaring opleidingen industrieel ingenieur, deskundige beoordeling onderzoeksprogramma's bij IWT.

Onderwijsdeskundige:

- **Ludo Brandt**, emeritus KULeuven academische lerarenopleiding Chemie e.a., lid leerplancommissie chemie en voorzitter eindtermencommissie chemie

Domeindeskundige:

- **Nicole De Brucker**, is doctor in de wetenschappen – groep scheikunde, hoofd expertisecentrum Milieumetingen en 7 jaar ervaring technische audits bij laboratoria.
- **Guy Van Lommen**, doctor in de wetenschappen – groep scheikunde, senior research fellow bij Johnson & Johnson Pharmaceutical Research and Development in het departement medicinale chemie, visitatie ervaring: academische chemie-opleidingen Vlaanderen

Student:

- **Rob Hanne**, is student Katholieke Hogeschool Brugge- Oostende

Projectbegeleider en secretaris:

- **Floris Lammens**, Vhora medewerker

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 30 november 2006 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

De visitatie gebeurde conform de werkwijze zoals die is vastgelegd in de Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR-VLHORA, februari 2005. Op 25 juni 2007 werd de visitatiecommissie officieel geïnstalleerd. De installatievergadering stond in het kader van een kennismaking, een gedetailleerde bespreking van het visitatieproces aan de hand van de Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR-VLHORA, februari 2005 en een toelichting van het ontwerp van domeinspecifieke referentiekader. Daarnaast werden een aantal praktische afspraken gemaakt.

De visitatiecommissie heeft een domeinspecifiek referentiekader voor de opleiding opgesteld en aan de opleidingen bezorgd. Elk commissielid heeft het zelfevaluatie-rapport en de bijlagen bestudeerd, de geselecteerde eindwerken gelezen en haar argumenten, vragen en voorlopig oordeel vastgelegd in een checklist, waarvan de secretaris een synthese heeft gemaakt. De synthese werd uitvoerig besproken en beargumenteerd door de commissieleden. Op basis van de bespreking en de door de commissieleden opgestuurde vragenlijsten, inventariseerde de secretaris kernpunten en prioriteiten voor de gesprekken en het materialenonderzoek bij de visitatie.

De visitatie ging door op 26, 27 en 28 november 2007. Er werd gesproken met een representatieve vertegenwoordiging van alle geledingen die bij de opleiding betrokken zijn, er werd bijkomend informatiemateriaal bestudeerd en er werd een bezoek gebracht aan de instelling met het oog op de beoordeling van de accommodaties en de voorzieningen voor de studenten. Tijdens de visitatie werd voor de verdere bevraging gebruik gemaakt van de synthese van de checklist en de vragenlijsten. Binnen het bezoekprogramma werden een aantal overlegmomenten voor de commissieleden voorzien om de bevindingen uit te wisselen en te komen tot gezamenlijke en meer definitieve (tussen)oordelen. Na de gesprekken met de vertegenwoordigers van de opleiding hebben de visitatieleden hun definitief (tussen)oordeel per facet en per onderwerp gegeven. Op het einde van het visitatiebezoek heeft de voorzitter een korte mondelinge rapportering gegeven van de ervaringen en bevindingen van de visitatiecommissie, zonder expliciete en inhoudelijk waarderende oordelen uit te spreken.

De secretaris heeft in samenspraak met de voorzitter en de commissieleden, op basis van het zelfevaluatie-rapport, de checklisten en de motiveringen een ontwerp opleidingsrapport opgesteld. Het ontwerp-rapport geeft per onderwerp en per facet het oordeel en de motivering van de visitatiecommissie weer. Daarnaast werden - waar wenselijk en/of noodzakelijk - aandachtspunten en eventuele aanbevelingen voor verbetering geformuleerd. Het ontwerp opleidingsrapport werd aan de hogeschool gezonden voor een reactie in/op/tijdens periode eerste terugmelding. De eventuele reactie van de opleiding op het ontwerp opleidingsrapport werd door de commissie in een slotvergadering besproken. De visitatiecommissie stelde ook een vergelijkend gedeelte op.

Het vergelijkende deel werd samen met het antwoord van de visitatiecommissie op de reacties van de opleidingen en het definitieve opleidingsrapport aan de hogescholen toegezonden in/op/tijdens periode tweede terugmelding. Het vergelijkende deel en de opleidingsrapporten werden samengebracht in een visitatierapport dat op 15 december 2008 gepubliceerd werd.

De commissie heeft in haar beoordeling rekening gehouden met accenten die de opleiding eventueel zelf legt, met het domeinspecifieke referentiekader en met de benchmarking ten opzichte van de gelijkaardige opleidingen in andere instellingen van hoger onderwijs. Alle oordelen en wegingen volgen de beslisregels zoals geformuleerd in de *Handleiding onderwijsvisitaties VLIR-VLHORA* van februari 2005. Op het niveau van de facetten volgen de oordelen een vierpuntenschaal: "onvoldoende", "voldoende", "goed" en "excellent".

Op het niveau van de onderwerpen en op het niveau van de opleiding in haar geheel heeft de commissie een antwoord gegeven op de vraag of er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Hierbij kan het oordeel “voldoende” of “onvoldoende” luiden.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Er is een domeinspecifiek referentiekader ontwikkeld dat door de commissie gebruikt werd bij de beoordeling van opleidingen. De visitatiecommissie was verantwoordelijk voor de opmaak van het domeinspecifiek referentiekader. De VLHORA als evaluatieorgaan gaf de procedure aan voor de opstelling ervan. Het referentiekader is niet bedoeld om een ideale opleiding te schetsen. Respect voor de eigenheid van een opleiding en voor de diversiteit binnen eenzelfde opleiding over de instellingen heen, veronderstelt immers dat in de eerste plaats wordt nagegaan of elke opleiding erin slaagt haar eigen doelstellingen te realiseren en dit zowel inhoudelijk als procesmatig. Dit belet niet dat wordt nagegaan of elke opleiding aan een aantal minimumeisen voldoet, die aan de betreffende opleiding worden gesteld vanuit het vakgebied en/of de relevante beroepspraktijk.

Men hanteerde twee soorten bronnen voor het opstellen van het domeinspecifieke referentiekader, enerzijds de Referentiekaders van de opleidingen en anderzijds een aantal bronndocumenten onderschreven door werkveld. Dit resulteerde in een aantal gemeenschappelijke domeinspecifieke competenties (algemeen voor de afgestudeerde bachelor chemie en een aantal specifieke per afstudeerrichting) en aantal opleidingsgebonden competenties (algemeen voor de afgestudeerde bachelor chemie en een aantal specifieke per afstudeerrichting).

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit 5 leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;

- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- indien beschikbaar beroepsprofielen;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk;
- wettelijke eisen voor beschermde beroepen.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in de chemie (professioneel gerichte bachelor) van de Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De commissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- instelling: Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging(en): Antwerpen
- graad en de kwalificatie: Bachelor in de chemie
- niveau en oriëntatie: professioneel gerichte bachelor
- studieomvang¹: 180 studiepunten
- afstudeerrichtingen²: Chemie, Biochemie, Procestechnologie
- onderwijstaal: Nederlands
- studiegebied : Industriële wetenschappen en technologie
- aard van de aanvraag: accreditatie

¹ Situatie ten tijde van de visitatie

² Situatie ten tijde van de visitatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet³;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'⁴;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan⁵.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

Het uitgangspunt van het curriculum zijn de algemene vaardigheden, de algemene beroepscompetenties en de beroepsspecifieke competenties. Competenties worden omschreven als een combinatie van kennis, inzichten, vaardigheden, attitudes en waarden die een student in staat stellen om een taak of een cluster van taken tot een goed einde te brengen. Voor elk van de competenties worden gedragsankers geformuleerd. De opleidingsdoelen en de te realiseren eindcompetenties zijn concreet geformuleerd in ECTS-fiches per opleidingsonderdeel. Het programma werd voorgelegd aan het werkveld. Daaruit bleek dat het competentieprofiel dat in chemische bedrijven gehanteerd wordt overeenstemt met de competenties die in het HOR voorkomen. De einddoelstellingen en de te realiseren competenties zijn duidelijk gekend door de studenten en lectoren. De te realiseren competenties en vaardigheden en de mate waarin zij worden gerealiseerd, worden opgenomen in het persoonlijk ontwikkelingsplan voor elke student. Stagementoren krijgen ook een duidelijk overzicht van de competenties die de opleiding moet realiseren. Het

³ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

⁴ Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

⁵ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

competentiegericht onderwijs (CGO) werd gradueel ingevoerd. Een aantal basiscompetenties wordt geïntegreerd aangeleerd. Ook de stageaanpak werd gewijzigd, en bepaalde nieuwe vakken werden geprogrammeerd. Het werkveld stelt dat de overgang van het klassieke naar het CGO-onderwijs een grote meerwaarde heeft.

De drie afstudeerrichtingen Chemie, Biochemie of Procestechnologie beantwoorden aan de eisen van het werkveld. De opleiding toetst de eindkwalificaties bij relevante vertegenwoordigers uit het beroepenveld in binnen- en buitenland. Het 'competentiemodel chemie' is de basis voor het herwerken van de kerncompetenties. Op basis van deze vernieuwde kerncompetenties zal de opleiding eenduidige, concrete en meetbare gedragsindicatoren formuleren. Deze beroepsspecifieke indicatoren zullen de bestaande kerncompetenties met hun gedragsankers vervangen. De opleiding maakt in dit kader ook gebruik van het 'TUNING-project', waarbij internationale standaarden opgesteld worden voor de competenties die een student gedurende zijn studies verwerft. In dit Europees project wordt in een eerste fase deze set van competenties opgesteld. In een tweede fase worden deze competenties vertaald naar deze van 'chemisch georiënteerde' opleidingen.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

De professionele gerichtheid van de opleiding blijkt vooral uit het projectwerk, de deelname van de studenten aan congressen en studiedagen en de organisatie van seminars met specialisten uit het werkveld, het implementeren van kennis en vaardigheden uit het projectmatig wetenschappelijk onderzoek (PWO), de stage en bedrijfsbezoeken. De stageperiode neemt een centrale plaats in het CGO. De voorbereiding op de stage gebeurt grondig waarin alle informatie en documenten zijn gebundeld. De inhoud van de stage is sterk afhankelijk van de gekozen afstudeerrichting. Tijdens de stage wordt een eindwerk gemaakt. Het eindwerk wordt volgens een duidelijke procedure en criteria beoordeeld. Het werkveld is niet vakinhoudelijk betrokken geweest bij de reorganisatie van het curriculum, maar bevestigt dat de professionele gerichtheid van de opleiding goed aansluit bij de eisen uit het werkveld. De professionele gerichtheid van het opleidingsprogramma wordt bewaakt door een beroep te doen op de expertise van de vertegenwoordigers van het beroepenveld in de departementale raad, op externe juryleden en op gastprofessoren. Stagementoren geven opmerkingen over de beroepsspecifieke competenties van de studenten en worden bevraagd over hiaten in de opleiding. Voorstellen voor vernieuwingen worden voorgesteld aan de departementale raad. De opleiding werkt aan de opbouw van een 'conferencemap', waarin de verschillende samenwerkingsvormen met het werkveld worden opgesomd. De commissie vraagt dat, na de volledige invoering van CGO, het curriculum in overleg met alle betrokken actoren geëvalueerd zou worden. De commissie beveelt aan dat het werkveld en afgestudeerden nog meer zouden worden betrokken bij de verdere uitbouw van de opleiding.

De keuze van een nieuw competentiegericht onderwijsconcept sluit aan bij de recente onderwijsontwikkelingen en onderwijsvernieuwing in binnen- en buitenland. Het vernieuwde programma werd progressief ingevoerd en voortdurend bijgesteld. Het vernieuwde programma derde jaar was op het moment van het indienen van het ZER-rapport nog niet samengesteld. In een aanvullend document wordt dit gedetailleerd besproken en het werd toegelicht tijdens de visitatie. Er is in de opleiding een stimulerend leerklimaat aanwezig. De opleiding heeft de introductie van het CGO gekoppeld aan een herziening van de vakinhoudelijke leerlijnen door de invoering van integratief onderwijs. De opleidingsonderdelen werden grondig gereviseerd en maximaal op elkaar afgestemd,

waarbij zoveel mogelijk overlapping werd vermeden. Om de transparantie te verhogen is er online een ECTS-database ter beschikking van de studenten. De internationale dimensie van het programma is vrij sterk uitgebouwd maar de studentenmobiliteit is eerder beperkt. Studenten kennen de procedure om naar het buitenland te gaan wel, maar kiezen voor een stage in België vanwege de concretere toekomstperspectieven. De Hogeschool behaalde het 'European University Charter' en integreerde alle bestaande mobiliteitsprogramma's en 'e-learning'-programma's onder één gemeenschappelijk 'Lifelong Learning Program'.

De basis van het CGO-curriculum is integratief en vakoverschrijdend denken. De opleiding heeft een aantoonbaar samenhangend programma. De inhoud van de opleidingsonderdelen is coherent opgebouwd. De opbouw evolueert van algemeen naar gespecialiseerd. De opleidingsonderdelen zijn geclusterd. De verschillende opleidingsonderdelen worden samengebracht in 'leerperioden', waarbinnen de studenten bepaalde beroeps-specifieke competenties gradueel verwerven. De leerstof wordt aangeboden als één geheel geschikt rond een bepaald aspect uit de beroepswereld. Elke periode wordt als een op zichzelf staande eenheid beschouwd die wordt afgesloten met een examenweek. Een aantal lijnen loopt doorheen alle perioden van een studiejaar. Flexibiliteit en volgtijdelijkheid binnen het programma zijn niet onbeperkt. Er worden specifieke regels gevolgd die de volgorde van bepaalde vakken doen respecteren. De volgtijdelijkheid werd opgenomen in de digitale ECTS-fiches. De commissie waardeert ten eerste de pogingen om een integratief curriculum uit te bouwen, maar waarschuwt ook voor het risico dat onderwijsonderdelen enigszins kunstmatig worden samengevoegd in overkoepelende thematische clusters. De commissie beveelt aan om het samenbrengen van opleidingsonderdelen in een thematisch cluster te blijven bewaken, ook vanuit het oogpunt van de vakinhoudelijke leerlijnen.

De opleiding organiseert regelmatig studietijdmetingen. De studenten ervaren het programma in het algemeen als studeerbaar en ervaren geen onoverkomelijke overlappingen. Ze beweren dat door het CGO regelmatig en systematischer moet geleerd worden. Studiebevorderende factoren zijn onder andere: goede materiële voorzieningen op de campus en de begeleiding van studenten. Er is een introductiecursus voor wiskunde en voor chemie. De studenten bevestigen de meerwaarde van deze studiebevorderende initiatieven. Praktijkgerichte groepsopdrachten en begeleide zelfstudie werken ook studiebevorderend. Studenten ervaren de studielast in het tweede jaar als zeer hoog. De commissie beveelt aan om de studeerbaarheid van de opleiding verder te onderzoeken door een betere en meer objectieve organisatie van de studietijdmetingen.

Er zijn geen bijzondere toelatingsvoorwaarden. Anderstalige studenten moeten wel een taalttest afleggen of een attest kunnen voorleggen. Vrijstellingen kunnen enkel verkregen worden na het voorleggen van een gefundeerde aanvraag. De aanvraag wordt beoordeeld door een toelatingscommissie. Analyse van de vooropleiding leert dat ongeveer 75 procent van de eerstejaarsstudenten een TSO-opleiding volgde. De instroom bestaat voor ongeveer 75 procent uit generatiestudenten. Er wordt een differentiatie gemaakt, afhankelijk van de vooropleidingen. Studenten met tekorten of een minder aangepaste vooropleiding worden bijgestuurd via introductiecursussen, novicecursussen, 'e-learning' en zelfstudie. Deze introductiecursussen zijn niet verplicht. Een proportioneel deel van de studenten heeft een individueel traject (IT). De commissie vraagt dat het beleid inzake de introductiecursussen zou worden herbekeken in functie van te realiseren doelstellingen. De commissie beveelt aan om de instroom nog beter te begeleiden, eventueel door het zo vroeg mogelijk verplicht maken van introductiecursussen.

Er is een duidelijke afstemming tussen vorm en inhoud en een grote variatie aan werkvormen en er wordt ook gebruikgemaakt van diverse didactische leermiddelen. Per leerperiode ontvangt de student een periodeboek. Hierin worden voor elke onderwijsactiviteit de inhoud, de leerdoelen, de gebruikte werkvormen, de leermiddelen, het noodzakelijke voorbereidende werk, het zelfstandig werk en het werk in de projectgroep beschreven. De didactische werkvormen worden per opleidingsonderdeel of -component ook vermeld in de periodeboeken en de ECTS-fiches. Voor de meeste opleidingsonderdelen ontwikkelen de lectoren een eigen cursus. De studenten zijn zeer tevreden over de afwisseling in didactische werkvormen en leermiddelen. Het meeste cursusmateriaal wordt ter beschikking gesteld via 'E-campus', *Blackboard* en 'e-learning'.

Het examenreglement is goed gekend door de studenten. De evaluatiecriteria worden vermeld in de ECTS-fiches. Evaluaties gebeuren op verschillende tijdstippen. Na elke examenreeks is er gelegenheid tot feedback. Projectwerken worden geëvalueerd op vier niveaus: het 'groepsproces', het 'groepsproduct', de 'individuele bijdrage van student aan groepswerking' en de 'verworven cognitieve vaardigheden'. Studenten wijzen op het feit dat groepsbeoordelingen soms moeilijk zijn. Het personeel erkent dat er bij groepsbeoordelingen problemen kunnen ontstaan. Daarom laat men het 'peer assessment' vooraf invullen. Studenten ervaren het werken met perioden als een effectieve vermindering van de examendruk. Voor de evaluatie van de stages wordt een stagebeoordelingsformulier gehanteerd. De studenten zijn zeer tevreden met de evaluatieregeling en het werkveld ervaart het stagebeoordelingsformulier als zeer volledig en waardevol. Evaluatie van competenties en leerdoelen blijft een moeilijk punt voor de lectoren. Er wordt gewerkt met kerncompetenties en daaraan verbonden gedragsankers. De gedragsankers moeten volgens de opleidingsverantwoordelijken in de toekomst nog eenvoudiger, ondubbelzinniger en concreter opgesteld worden. De beoordeling van examens en eindwerken gebeurt ook door externe juryleden en stagementoren. Zowel OP-leden als studenten ervaren dit als een meerwaarde.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Programma.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

In de opleiding worden de wetenschappelijke opleidingsonderdelen door lectoren gegeven die door de aard van hun studie of door het onderzoekswerk tijdens hun doctoraat deskundigheid ter zake hebben ontwikkeld. De opleiding werft vooral OP-leden aan die over een integratie van theorie en praktijk beschikken. Het CGO heeft tot gevolg dat men personeel niet aanwerft in functie van deskundigheid, maar in functie van een mogelijke integratie van kenniscompetenties in het CGO. Nieuw aangeworven OP-leden worden verplicht om zich bij te scholen in het CGO. Vakspecifieke bijscholing wordt aangemoedigd, maar is een individuele verantwoordelijkheid. De commissie vraagt om voor de vakspecifieke bijscholing van het personeel een richtinggevend toekomstprogramma uit te werken.

De toewijzing van personeel gebeurt per departement, en is gebaseerd op het aantal financierbare studenten en de onderwijsbelastingseenheden. Het departement beschikt over een omkadering van 34,1 VTE's. Op het niveau van het departement wordt 1,80 VTE als extra ondersteuning ingezet voor studie- en studentenbegeleiding, internationalisering, ICT-ondersteuning en vertegenwoordiging in de verschillende advies- en overlegorganen. De directie erkent dat de werkdruk zeer hoog is. Het gevolg is dat een aantal OP-leden ook ATP-opdrachten vervult. Er is geen apart contingent ATP'ers voor de opleiding. Het CGO model leidt ook vaak tot 'pieken' in het lessenrooster. Het OP-personeel algemene vakken steunt het voorstel van de commissie om meer ondersteuning te krijgen van ATP-personeel. De bijkomende werkdruk naar aanleiding van de introductie van CGO werd niet systematisch gemeten. Het OP gebruikt vakantieperiodes om opdrachten die niet binnen de reguliere werktijd afgewerkt kunnen worden, te voltooien. De commissie adviseert om de taakbelasting en de werkdruk te bewaken, door onder andere de mogelijkheid te onderzoeken of de taakbelasting van het OP kan verlicht worden door de inschakeling van ATP in de laboratoria.

Het lectorenkorps is hoog opgeleid en is sterk betrokken bij de opleiding. Het personeelsbeleid is uitgewerkt op departementaal niveau. Er is een duidelijk aanwervingsbeleid en een evaluatiebeleid met functioneringsgesprekken en

evaluatiegesprekken. Lectoren hebben naast de pedagogische en didactische taken ook begeleidende, organisatorische, operationele. Het OP heeft grondige onderwijservaring en er wordt continu een link gelegd tussen theorie en beroepspraktijk. Verbetervoorstellen om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen worden door het OP systematisch opgevolgd. Dit wordt bevestigd door het werkveld en de studenten. Het departement verzorgt opleidingsbrede of departementaal bijscholingen voor de lectoren. Er bestaat een beleidsplan voor bijscholing en professionalisering. Er is een hoge werkdruk aanwezig in de opleiding. De commissie uit haar bezorgdheid over de beperkte financiering van de opleiding chemie en de gevolgen die dat heeft op het personeelsbeleid en de taakbelasting van het onderwijzend personeel.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

De ligging en bereikbaarheid van de campus zijn goed. Het departement beschikt over een nieuwe, moderne en zeer functionele infrastructuur. De materiële voorzieningen ondersteunen de opleiding bij het realiseren van de opleidingsdoelen. De goede uitrusting van het studielandschap voor de studenten is een sterke meerwaarde. Het departement heeft aandacht voor kwaliteit en veiligheid op de campus. Het kwaliteits- en veiligheidsplan is gekend, maar werd niet consequent opgevolgd tijdens de visitatie. De commissie vraagt meer aandacht voor het consequent opvolgen en toepassen van de veiligheidsvoorschriften en risicoanalyses, zowel door personeel als door studenten.

Abituriënten worden goed over de opleiding geïnformeerd. Instromende studenten krijgen een intensieve begeleiding en de nodige informatie. Instromende studenten met moeilijkheden kunnen introductiecurssussen volgen. De studieloopbaanbegeleider volgt op hoe de studenten binnen het CGO functioneren en volgt de studievoortgang aan de hand van het POP. Voor psychosociale begeleiding en andere studentenvoorzieningen wordt verwezen naar de vzw Sociale Voorzieningen (SOVO). De functies van studiebegeleider en Ombudsdienst worden duidelijk gescheiden. De studenten bevestigen tijdens de visitatie dat ze duidelijk weten tot wie ze zich kunnen wenden. Via het 'DoLeLe'-project ('Doorlopende Leerlijnen Leercompetenties') zoekt men naar manieren om de leercompetenties te versterken. Op lange termijn wil de opleiding op die manier de drop-out verkleinen en de uitstroom vergroten. De opleiding is gestart met een intranet als informatiekanaal voor studenten. De mogelijkheden van 'e-campus' die reeds aan het personeel werden geboden waardoor ze van thuis uit kunnen inloggen op het Plantijnnetwerk, zijn vanaf 2007-2008 ook beschikbaar voor studenten. Op dit moment werkt het departement aan een voorstel om de communicatiekanalen ('e-campus', intranet, *Blackboard*) meer complementair te gebruiken.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

De PHS beschikt over een degelijk kwaliteitszorgsysteem, gesteund op EFQM, waarbinnen de PDCA-aanpak als standaardprocedure wordt angewend. Sinds het academiejaar 2002-2003 worden jaarlijks departementale KZ-actieplannen opgesteld. Het directiecomité stelde een beleidskader voor kwaliteitszorg op, en ging van start met TRIS als een reflectie-instrument. De departementale jaaractieplannen passen in de resultaten van de zelfevaluatie via TRIS. Er werd ook een specifiek KZ-systeem uitgewerkt voor de veiligheid van het labowerk het '5S'-project (schiften, sorteren, schrobben, systematiseren en standardiseren). De commissie vraagt om voor de toekomst duidelijker streefdoelen op te stellen.

De KZ-stuurgroep voor de opleiding chemie werkte de voorbije jaren aan opleidingsgebonden actieplannen. De belangrijkste realisatie was de invoering van het CGO-curriculum en de daaraan verbonden verbeteringsprojecten. Vanaf september 2007 wordt er ook gewerkt met interne KZ-werkgroepen. Deze werkgroepen vormen een 'denktank' voor het aanbrengen van oplossingen voor specifieke problemen. Op dit ogenblik zijn vier werkgroepen actief binnen de opleiding chemie.

Alle lectoren worden actief betrokken bij de onderwijsvernieuwing en daarnaast werd binnen de opleiding chemie een specifieke KZ-stuurgroep opgericht. Opleidingsoverschrijdende aandachtspunten werden behandeld in de STAG-werkgroep. Studenten worden betrokken via reflectievergaderingen en worden op verschillende tijdstippen uitgenodigd om hun mening te ventileren. Vanaf 2007 wordt het TRIS-instrument gebruikt door gemengde groepen (lectoren, studenten). Afgestudeerden worden betrokken via een driejarige bevraging. Het werkveld wordt betrokken via bevragingen van de stagementoren en via een driejarige bevragingscyclus. Het werkveld bevestigt dat het betrokken werd bij de vernieuwingen maar stelt dat het niet systematisch betrokken wordt bij de uitbouw van de curriculumvernieuwing. De commissie vraagt om het werkveld nog meer te betrekken. Alumni zijn niet direct betrokken geweest bij de reorganisatie van de opleiding naar CGO, bij de curriculumvernieuwing of in de uitbouw van de opleiding. Er is geen actieve alumniwerking, wel een Plaatsingsdienst. De opleiding heeft in het verleden wel een

bijscholingsavond georganiseerd. De commissie vraagt om een alumniwerking op te bouwen.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**

726

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

De opleiding is op vijf jaar tijd volledig omgevormd tot de huidige vorm van competentiegericht en integratief onderwijs. De laatste jaren is het departement sterk vooruitgegaan wat internationale contacten betreft. De opleiding is betrokken bij diverse projecten inzake maatschappelijke dienstverlening. Het werkveld is tevreden over het niveau van de opleiding en van de afstudeerrichtingen. Steeds meer studenten ($\pm 19\%$) studeren verder. De afgestudeerden drukken hun tevredenheid uit over de opleiding.

In het eerste jaar schommelt het slaagpercentage rond de 40 procent, dit stijgt in het tweede jaar tot 60-70 procent en tot ongeveer 100 procent in het derde jaar. De gemiddelde studieduur bedraagt drie jaar en zes maanden. De commissie vraagt dat de opleiding de studieloopbaanbegeleiding, systematisch evalueert en kritische reflecteert op het instroombeleid en de introductie van het CGO. De commissie vraagt bijzondere aandacht voor de lage slaagcijfers in het tweede jaar. Uit een analyse van de studie-uitval blijkt dat deze minder dan 3 procent bedraagt. Het merendeel van de afgestudeerden werkt vooral in labo's van grotere bedrijven.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	G
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	E
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	OK
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	V
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	G
		2.8 beoordeling en toetsing	G
		2.9 masterproef ⁶	NVT
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	G
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	G
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

O: onvoldoende; V: voldoende; G: goed; E: excellent

⁶ Enkel voor masteropleidingen

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel van de NVAO: positief

O: onvoldoende; V: voldoende

5-6

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in de chemie (professioneel gerichte bachelor) van Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen uitgevoerd door Vlaamse Hogescholenraad.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 00

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer #3846

VK

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2010 - 2011 tot het einde van academiejaar 2017 - 2018.